

Nr 27

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ökad rätt till fri medicin.

Andra lagutskottet har till behandling förehåft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 604 i första kammaren av herr *Svanström m. fl.* samt nr 727 i andra kammaren av herrar *Magnusson* i Nennesholm och *Andersson* i Knäred.

I motionerna, vilka är likalydande, har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en prövning av frågan om viss utökning av rätten att erhålla fri medicin i enlighet med vad i motionen anförts».

Beträffande de skäl motionärerna anført till stöd för sin hemställan får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionen II:727.

Gällande bestämmelser m. m.

Läkemedelsförmånerna regleras i *förordningen den 4 juni 1954 (nr 519) angående kostnadsfria eller prisnedsatta läkemedel.*

Vid sjukdom äger den som omfattas av lagen om allmän försäkring eller är i allmän eller enskild tjänst här i riket åtnjuta viss rabatt å läkemedel, som ej tillhandahålles kostnadsfritt. Rabatt lämnas för sådana av läkare ordinerade läkemedel, som enligt apoteksvarustadgan är att hänföra till apoteksvara eller som innehåller gift av första klassen. Det fastställda priset nedsättes därvid med hälften av det belopp, varmed priset överstiger karensbeloppet tre kronor. Nedsättningen sker å det apotek där läkemedlet utlämnas. Försäkrad, som lider av långvarig och allvarlig sjukdom, kan där Konungen så bestämt i fråga om sjukdomen utan kostnad på apotek erhålla av läkare ordinerade läkemedel, som enligt vad Konungen förordnat skall tillhandahållas kostnadsfritt vid sådan sjukdom.

I direktiven till *1961 års sjukförsäkringsutredning* anföres, att ännu en del spörsmål inom sjukförsäkringens område kvarstår och att tiden är mogen för en översyn av sjukförsäkringslagstiftningen i de delar, där denna inte uppmärksamrats under de senaste årens reformarbete. Härvid uttalas, att kommittén bör verkställa en bearbetning av det betänkande angående läkemedelsförmånerna som år 1959 framlades av en särskild utredning, varvid huvudlinjen liksom tidigare bör vara, att medborgaren skall beredas skydd mot att vid sjukdom betungas med alltför stora utgifter för läkeme-

del, samtidigt som systemet inrymmer möjligheter att hålla totalkostnaderna för läkemedelsförmånerna på en rimlig nivå. Enligt direktiven står det utredningen fritt att upptaga sådana spörsmål som aktualiseras under översynen och som faller inom ramen för de uppgifter som tillagts utredningen. Utredningen har ännu icke framlagt betänkande i fråga om läkemedelsrabatteringen.

Utskottet

Vid sjukdom äger den som omfattas av lagen om allmän försäkring åtnjuta viss rabatt å läkemedel, som ordineras av läkare. Det fastställda priset nedsättes därvid med hälften av det belopp, varmed priset överstiger karensbeloppet tre kronor. Försäkrad, som lider av långvarig och allvarlig sjukdom, kan där Konungen i fråga om sjukdomen så bestämt utan kostnad erhålla läkemedel, som enligt vad Konungen förordnat skall tillhandahållas kostnadsfritt vid sådan sjukdom.

I direktiven till 1961 års sjukförsäkringsutredning uttalas, att kommittén bör verkställa en bearbetning av det betänkande angående läkemedelsförmånerna som år 1959 framlades av en särskild utredning. Huvudlinjen bör, anföres det, vara att medborgaren skall beredas skydd mot att vid sjukdom betungas med alltför stora utgifter för läkemedel men att man samtidigt också måste ha möjligheter att hålla totalkostnaderna för läkemedelsförmånerna på en rimlig nivå.

I förevarande motioner hemställes om prövning, t. ex. inom 1961 års sjukförsäkringsutredning, av möjligheterna till individuell rabattering av läkemedel till vissa sjuka, som av olika skäl inte kan omfattas av de mer generella och på vissa läkemedelsgrupper eller sjukdomsgrupper inriktade rabattbestämmelserna.

Även om utskottet anser det i och för sig önskvärt att långtidssjuka med stora medicinkostnader kan komma i åtnjutande av kostnadsfria läkemedel, finner sig utskottet dock icke kunna biträda motionerna. Den av motionärerna förordade lösningen med individuella rabatter torde nämligen icke kunna genomföras inom den allmänna försäkringens ram. Emellertid anser sig utskottet kunna förutsätta, att problemen med de långtidssjukas läkemedelskostnader kommer att prövas inom 1961 års sjukförsäkringsutredning. Något riksdagens initiativ i frågan synes därför icke vara påkallat.

Under hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motioner, I:604 och II:727, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 2 april 1964

På andra lagutskottets vägnar:
JOHN R. ANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herr Axel Svensson*, fru Carlqvist, fru Hamrin-Thorell, herrar Kaijser, Lars Larsson, Edström*, fru Nilsson* och herr Axel Kristiansson*;

från a n d r a kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Odhe, fröken Wetterström, herrar Bengtsson i Varberg, Wiklund, Fredriksson*, fru Svensson* och herr Gomér.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.